Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Viite: Eduskunnan ympäristövaliokunnan lausuntopyyntö asiasta: HE 89/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain 2 ja 10 §:n muuttamisesta

Digi- ja väestötietoviraston asiantuntijalausunto ympäristövaliokunnalle

Digi- ja väestötietovirasto kiittää ympäristövaliokuntaa mahdollisuudesta antaa lausunto rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain muuttamista koskevasta hallituksen esityksestä.

Digi- ja väestötietovirasto katsoo, että rakennetun ympäristön tietojärjestelmän salassa pidettävien tietojen tiedonsaantioikeuksien laajentaminen ehdotetun 10 §:n mukaisesti on perusteltua ja kannatettavaa ottaen huomioon nimettyjen viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoidosta johtuvat sekä yleisemminkin yhteiskunnan tietohuollon tarpeet. Ehdotettu muutos myös edistää suunniteltua, viraston tavoitteena olevaa rakennustietojen tietopalvelun tehtävien sekä vastuiden hallittua siirtoa Digi- ja väestötietovirastolta Suomen ympäristökeskukselle.

Esityksessä käsitellään useammassa kohdassa Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmän rakennustietojen tietojenluovutuspalveluita ja niistä luopumista. Näiden osalta virasto esittää jäljempänä eräitä tarkennuksia. Esityksen kohdat ovat:

- Luku 2.1. Viranomaisten tiedonsaantioikeudet rakennettua ympäristöä koskevista salassapidettävistä tiedoista (yhdeksäs kappale, s. 4):

  Digi- ja väestötietovirasto on luopumassa rakennetun ympäristön tietojen luovuttamisesta ns. ”perättäistoimituksina” vuoden 2024 aikana. Vuoden vaihteen jälkeen, näitä tietoja saisi lähtökohtaisesti vain rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä, josta tehtävien kannalta välttämättömiä salassapidettäviä tietoja saavat vain muutamat viranomaiset.

- Luku 4.3.1 Vaikutukset valtion viranomaisiin (toinen kappale, s. 7):

  Viranomaisilla on jatkossakin mahdollisuus hakea tiedot rakennus- ja huoneistotietorekisteristä suoraan Digi- ja väestötietovirastosta niin kauan, kunnes Digi- ja väestötietovirasto luopuu ns. perättäistoimituksista vuoden 2025 aikana manner-Suomen kuntien ja viranomaisten osalta.

- Luku 5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset (ensimmäinen kappale, s. 8):

8.10.2024

Muiden viranomaisten osalta tiedonkulku voi keskeytyä, mikäli Digi- ja väestötietovirasto lopettaa tiedontoimituspalvelunsa tai mikäli paikkatietoon kohdistetaan uusia salassapitoperusteita.

Tarkennuksena esityksen yllä mainittuihin kohtiin Digi- ja väestötietovirasto toteaa seuraavaa:

Tietopalveluiden viralliset nimet, joilla virasto luovuttaa rakennetun ympäristön tietoja väestötietojärjestelmästä ovat (suluissa tarkennukset):

- Muutostietopalvelu (”Vanha” Muutostietopalvelu, peräkkäistiedosto) ja
- VTJ-muutosrajapinta (”Uusi” VTJ-muutosrajapinta-palvelu JSON/REST).
- Lisäksi väestötietojärjestelmästä toimitetaan rakennustietoja kunnille, pelastustoimelle, jätehuoltoa varten ja eri viranomaisille poimintapalvelujen kautta ns. RHR-poimintoina.

Digi- ja väestötietoviraston on tarkoitus luopua ”vanhan” Muutostietopalvelun peräkkäistiedostojen toimituksesta 30.6.2025 mennessä.

Viraston ”uuden” VTJ-muutosrajapintapalvelun sekä poimintapalvelujen kautta asiakkaat saavat rakennustietoja edelleen, kunnes asiakas siirtyy Suomen ympäristökeskuksen tietopalvelujen piiriin tai kunnes Digi- ja väestötietovirasto lopettaa rakennustietopalvelujen tarjoamisen. Virasto jatkaa rakennustietojen luovuttamista väestötietojärjestelmästä em. palveluiden kautta niin pitkään, että Suomen ympäristökeskus pystyy tarjoamaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä Digi- ja väestötietoviraston nykyisille tietojenluovutusasiakkaille vastaavat tietopalvelut ja turvaamaan näin tietojen saatavuuden yhteiskunnan käyttöön.

Salovaara Timo 99705320M

Ylijohtaja

Timo Salovaara

JAKELU Eduskunnan ympäristövaliokunta, DVV kirjaamo